

ARXIU D'ODONTOLOGIA

VOL. III

SETEMBRE I OCTUBRE DE 1935

Núm. 16

VIDA CORPORATIVA

II Assemblea d'Odontòlegs de Llengua Catalana

Ha tingut lloc a la ciutat de Tarragona la II Assemblea d'Odontòlegs de Llengua Catalana.

Foren nombrosos els companys de Barcelona i comarques que acudiren a Tarragona amb aquest motiu, la majoria acompanyats de llurs respectives famílies, donant així una nota de companyonia i esperit de classe digna d'ésser recordada. L'èxit de l'Assemblea fou en tots aspectes excellent, tal com ho ha donat a entendre la premsa de Tarragona, Barcelona i Perpinyà, que ha dedicat gran extensió a la informació dels actes celebrats amb aquest motiu.

Els assembleistes conservaran d'aquesta reunió una grata memòria, tant per l'interès científic, com per l'afabilitat i cortesia amb què foren atesos pels companys de Tarragona, i per totes les repetides i efusives mostres de consideració de què foren objecte per part de les Autoritats locals del poble tarragoní.

Un altre èxit de l'Assemblea, que tindrà sens dubte importància per les activitats futures de l'Associació, fou l'Exposició d'Higiene i Profilaxi Bucodentària, de la qual més endavant donarem més àmplia referència. Igualment la festa escolar amb projecció de pel·lícules sobre la cura de la boca, acte que complimentà una de les principals missions

Suprimim d'aquest número les seccions de treballs científics, donada l'extensió d'original referent a la II Assemblea d'Odontòlegs de Llengua Catalana, la recensió de la qual serà completada al número vinent.

de l'Assemblea, això és, interessar el públic en la significació social de l'Odontologia.

* * *

A continuació en fem un breu historial, començant amb les següents dades que, extretes del programa oficial, donen idea de la importància d'aquesta reunió.

Comitè d'honor

Honorable Sr. President de la Generalitat; Honorable Sr. Conseller de Sanitat; Honorable Sr. Conseller de Cultura; Honorable Sr. Conseller d'Assistència Social; Emm. i Excm. Sr. Cardenal-Arquebisbe de Tarragona; Excm. Sr. Comissari Delegat de la Generalitat; Excm. Sr. Alcalde de Tarragona; Excm. Sr. President de l'Audiència; Excm. Sr. Comandant Militar de Tarragona; Illtre. Sr. Director de Sanitat; Illtre. senyor Director d'Assistència Social; Illtre. Sr. Director de l'Institut; Illustre senyor Inspector Provincial de Primera Ensenyança; Illtre. Sr. President del Patronat de Poblet; Sr. President de l'Ateneu Tarragoní; Sr. President de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla.

Decret declarant oficial la II Assemblea d'Odontòlegs de Llengua Catalana

"Vista la instància presentada pel President i Secretari de la Junta Organitzadora de la II Assemblea d'Odontòlegs de Llengua Catalana, que haurà de celebrar-se a Tarragona del 12 al 14 d'octubre vinent, sol·licitant que sigui concedit caràcter oficial a l'esmentada reunió professional; i atesa la importància de l'acte de referència, a proposta del Conseller de Sanitat i d'acord amb el Consell Executiu.

DECRETO:

Es declarada oficial la II Assemblea d'Odontòlegs de Llengua Catalana que ha de celebrar-se a la ciutat de Tarragona els dies 12 al 14 d'octubre vinent.

Barcelona, 18 de setembre del 1935.

El Governador General interí de Catalunya, President de la Generalitat, J. PICH. El Conseller de Sanitat, PERE HUGUET.

Junta organitzadora

President, Dr. J. Carol i Montfort; *Vice-President*, Dr. Ignasi F. Rey (de Mallorca); *Secretari*, Dr. Josep Pericot; *Vice-Secretari*, Dr. Josep Alcaraz; *Tresorer*, Dr. Ramir Mateu i Cebrià; *Vocals*: Dr. Lluís Manzanera; Dr. J. Pons i Cubilles; Dr. Francesc Bosch (de València).

Comitè local

Dr. Joaquim Algueró; Dr. Eusebi Mujica; Dr. Joan Rimbau; doctor Emili Folch; Dr. Fulgenci Agustí, i Dr. Leandre Santamaria.

Reglament

Article 1º La II Assemblea d'Odontòlegs de Llengua Catalana tindrà lloc a Tarragona, els dies 12, 13 i 14 d'octubre.

Article 2º La reunió es compondrà de membres numeraris i adherents: el primer grup el formen tots els que estan capacitats legalment per a exercir l'Odontologia, i els individus de les altres professions sanitàries que hi siguin admesos; de membres agregats, en seran els estudiants d'Odontologia, els familiars dels numeraris i els industrials relacionats amb l'Odontologia.

Article 3º Les quotes en seran de 20 i 10 pessetes, respectivament.

Article 4º Tots els assembleistes tindran dret a assistir a les sessions, festes i actes que hom hi organitzi, però només els numeraris tindran veu i vot en les discussions i podran presentar-hi treballs.

Article 5º La Junta organitzadora tindrà al seu càrrec tots els treballs de preparació i execució de l'Assemblea i tot quant hi faci referència.

Article 6º L'assemblea celebrarà: a) Sessions científiques amb ponències, comunicacions i conferències. b) Sessions pràctiques i de demostracions clíniques.

Article 7º La mesa de l'Assemblea fixarà l'ordre del dia de cada sessió.

Article 8º Qui la presideixi dirigirà els debats de la manera acostumada als cossos deliberants.

Article 9º El temps fixat per a cada comunicació és de 15 minuts i de 5 per als que hi intervinguin; el conferenciant disposarà de 10 minuts per a rectificar.

Article 10. Cap comunicació serà llegida si abans hom no en lliura a la mesa les respectives conclusions.

Article 11. El text escrit de les comunicacions haurà d'ésser lliurat a la Secretaria de l'Assemblea el mateix dia de pronunciades. Sense aquest requisit no seran publicades.

Article 12. Les dades informatives de l'Assemblea per a la premsa seran donades per Secretaria.

Article 13. En les deliberacions de l'Assemblea hom podrà emprar indistintament els idiomes oficials a Catalunya. Igualment hom podrà fer ús d'altres idiomes, amb el consentiment de la Presidència.

Article 14. La mesa de l'Assemblea decidirà, en últim terme, sobre tota qüestió no prevista en aquest reglament.

Programa oficial

Dissabte, dia 12.—A les onze del matí: Solemne sessió inaugural a la Sala d'Actes de la Diputació Provincial, presidida per l'Honorable senyor Conseller de Sanitat de Catalunya, autoritats i delegats oficials. *A les dotze:* Inauguració de l'Exposició d'Higiene i profilaxi bucodentària a la Sala d'exposicions de l'Ateneu de Tarragona. *A la una:* Dinar a l'Hotel Europa, ofert per la Comissària de la Generaliat de Catalunya.

Tarda, a les quatre: Visita explicada de la ciutat antiga: Passeig arqueològic, Catedral, Muralles ciclòpies, Fòrum Romà, etc. *A les sis:* Conferència sobre higiene dental, dedicada als mestres i escolars, al Saló d'actes de l'Ateneu de Tarragona.

Diumenge, dia 13. — A les nou del matí: Sessió clínica; demostracions i operatòria a la Clínica, installada a l'Institut. *A les onze:* Sessió científica a la Sala d'actes de l'Institut. Lectura i discussió de ponències i comunicacions. *A la una:* Dinar oficial a l'Hotel Europa.

Tarda, a les tres: Segona sessió científica. Continuació de la lectura i discussió de comunicacions. *A les sis:* Sessió de clausura a l'Ajuntament. Aprovació de les conclusions i reunió de l'Associació d'Odontòlegs de Llengua Catalana en el Saló de Sessions de l'Ajuntament. *A les set:* Recepció oferta per l'Excm. Ajuntament de Tarragona.

Dilluns, dia 14.—Excursió i dinar al Monestir de Poblet, oferts pel Comitè organitzador.

Temes oficials i comunicacions

Organització de la profilaxi bucodentària a Catalunya.—Drs. J. Carol i J. Pericot.

Anestèsia en Odontologia.—Dr. Mateu.

Assaigs sobre històries clíniques odontològiques.—Dr. J. Alcaraz.

Nova xeringa a pressió per a injeccions intravenoses.—Dr. J. Meirén Roig.

Variació simplificada dels arcs d'Ortodòncia.—Dr. Planas.

Estenosi bucal cicatricial. Cas clínic.—Dr. Ferrer Valls.

Paràlisi del facial per sepsis bucal.—Dr. Ferrer Valls.

Innovacions en Ortodòncia.—Dr. Costa del Río.

Resultats de dos anys d'inspecció dental a l'Institut-Escola.—Doctor Rosa Poy.

Primera dentició.—Dr. Ignasi R. Rey.

Anestèsia del dentari inferior a l'espina de Spix.—Dr. Antoni Quillet.

Factura del maxil·lar superior.—Dr. Eusebi Mujica.

Demostracions clíniques.

Dr. J. Carol.—*Apicectomies; Neurolosi; Tractaments conservadors de la polpa.*

Dr. R. Mateu Cebrià.—*Anestèsies.*

Drs. R. Llatas i A. Retana.—*Noves tècniques en ceràmica dental.*

Dr. Llatas Duran.—*Una reimplantació.*

Dr. J. Pericot.—*Electrocoagulació.*

Llista d'assembleistes numeraris

Dr. Eusebi Mujica, de Tarragona, Drs. Lluís Villalba, Pere Planas Casanovas, Josep-Maria Ferrer Valls, Josep Pericot Garcia, Joan Carol Montfort, Josep Alcaraz Espinet, Carles Bofill Urpí, Ramir Mateu i Cebrià, Lluís Manzanera Adelantado, Joan Vidal i Prat, Rosa Poy i

Martí, de Barcelona; Dr. Joaquim Algueró i Torné, de Tarragona; Dr. Francesc Coderc; Dr. Carles le Blanc; Dr. Pere Canceill, de Perpinyà; Drs. Josep Meifrén i Roig, i Dídac Costa del Río, de Barcelona; doctor Francesc Montull i Rosell, de Lleida; Dr. Josep Marín i Blanco, de Barcelona; Dr. Ignasi F. Rey, de Palma de Mallorca; Dr. Leandre Santamaria i Revoltós, , Dr. Joan Rimbau Guasch, de Tarragona; Drs. Raimond Llatas i Duran i Angel Retana, de Barcelona; Dr. Josep Sisquellas, de Reus; Drs. Josep Peraire, Antoni Quillet, Josep Aparicio i Arenillas, i Enric Ordóñez, de Barcelona; Dr. Emili Reimat i Mola, de Lleida; doctors Emili Gaisser i Grimm, i Antoni Barril, de Barcelona; Dr. Joaquim de Viñals i de Font, de Girona; Dr. Emili Folch, de Tarragona; doctor Miquel M. Spà, de Mataró; Dr. Fulgenci Agustí, de Tarragona; doctor Josep-Maria Bartes i Marsal, de Sitges; Drs. Carles Díaz i Bonet, Antoni Civil i Inglés, Josep Eckart, Jaume Bofill, i Francesc Ferrando i Botet, de Barcelona.

Assembleistes adjunts

Senyores Maria Verdura de Manzanera, Mery Trill de Alcaraz, i Teresa Alcaraz, de Barcelona; Sra. Maria dels Dolors López de Algueró, i Sra. Dolors Mallafré de Santamaria, de Tarragona; Sra. Rosa M. de Carol, Srs. Pompeu de Boix i Fove, Joan Carol, Lluís Carol, Sra. de Gaisser, Sres. Carme A. de Mateu, i Ayats de Pericot, de Barcelona; senyores Maria Gorgot de Viñals, i Dolors de Font, Sr. Santiago Masó i Valentí, i Sra. Carme de Viñals de Masó, de Girona, i Sr. Aparicio Arenillas, de Barcelona.

* * *

Hom en desenrotllà el programa com segueix:

Sessió inaugural

Tingué lloc en el Saló de Sessions de la Comissaria de la Generalitat. N'ocupà la presidència el Conseller de Sanitat, Dr. Huguet, acompanyat del Comissari de la Generalitat de Catalunya, Sr. Vila, Alcalde Gestor, Sr. Cereceda, Dr. Boada, en representació de l'Arquebisbe; Inspector de primera ensenyança, Sr. Pardo; Tinent Coronel, Sr. Velasco;

Delegat d'Ordre Públic, Sr. Cardona; President de l'Assemblea, doctor Carol, i Secretari general, Dr. Pericot.

Els escons apareixien ocupats per molts assembleistes i distingides senyores. Hi assistiren també representacions de les entitats Odontològiques de Catalunya.

Obert l'acte, el Secretari, Dr. Josep Pericot, llegí la següent memòria:

"Honorable Sr. Conseller, digníssimes autoritats, senyores i senyors:

Complint un deure tradicional, tradicional en aquesta mena d'actes de tan alta vàlua espiritual, és a la meua modesta persona a qui primer pertany dirigir la paraula a tan selecte com distingit públic, avui ací congregat per a celebrar la solemne sessió inaugural de la II Assemblea d'Odontòlegs de Llengua Catalana.

Altres companys amb més mereixements i més significació que el que us parla, haurien captivat amb més encís la vostra digna atenció i haurien sabut contar-vos gràcilment i d'una faisó gens fadigosa per als que m'escolten, quina ha estat l'actuació de la nostra entitat des de la seva última Assemblea celebrada a Palma de Mallorca. Però la bondat dels companys que varen elegir-me ha estat la causa que jo immerescudament ocupi el càrrec de Secretari i vingui, per tant, a donar-vos comptes de les nostres activitats passades. Per tant us demano a tots vulgueu concedir-me la vostra generosa benvolença, disculpant els buits i les moltes faltes que, sens dubte, ha de tenir la meua insignificant memòria. Així és que procuraré descriure, el més ràpidament possible, els treballs portats a cap per l'Associació d'Odontòlegs de Llengua Catalana, a fi de poder gaudir com més aviat millor de les exquisides paraules que espereu sentir de les distingides personalitats que m'han de succeir en l'ús de la paraula.

Essent un dels fins primordials de l'Associació el desenvolupament i divulgació de la higiene i profilaxi bucodentària, el primer pas d'aquesta etapa de l'Associació va ésser trobar relació amb els centres més importants del món que treballen pel transcendental i lloable que acabem d'exposar, així com de la seva implantació amb un caire pràctic i amb àmplia extensió, possibilitada per fortes subvencions estatals i donatius particulars.

A tal fi vàrem dirigir-nos primerament al "Dental Board of the United Kingdom", el qual va tenir la gentilesa d'enviar-nos el detall de tot el seu programa, tal com llibres d'higiene i profilaxi bucodentària,

per a mestres i escolars. Cartells. Una llista de les amenes pel·lícules filmades per a projectar als infants, contenint en el seu fons unes colpidores lliçons de la transcendència i eficàcia de la cura de l'aparell bucodentari. A aquest fi i d'acord amb les escasses possibilitats econòmiques de l'Associació, la Junta de Govern va acordar adquirir-ne dues, titulades "Beware of Demons" i "Ivoy Castel" la literatura de les quals va ésser traduïda i adaptada al català per l'Associació per a la major comprensió dels nostres infants el dia que fossin projectades a les escoles i altres centres culturals.

Així mateix foren curosament arxivats, a fi de preparar-ne una exposició, l'extens assortit de xamosos cartells que tindreu el gust de veure més tard, editats així mateix pel "Dental Board". Aquest exemple va fer que acaronéssim la idea de tenir un Cartell ben nostre, per la qual cosa la Junta de Govern acordà editar-ne un en català, que fos la primera pedra ferma en la croada catalana de la lluita contra la càries. Els escassos mitjans econòmics amb què contem, ha fet que aquest cartell, de molt bon efecte i immillorable presentació, no hagi pogut veure la llum fins fa pocs dies. Creiem que aquest cartell, repartit amb profusió a les nostres escoles i centres d'ensenyament, contribuirà amb tota seguretat a un major coneixement de la profilaxi de la càries i de la higiene bucal per part del nostre poble, i aixecarà a l'ensem el nivell mitjà de la seva salut i el seu nivell cultural.

Nosaltres vam recollir així mateix el material procedent de les fundacions George Eastman, així com l'extensíssima i acurada organització que en matèria de profilaxi i higiene bucodentària hi ha establerta a les ciutats de Viena, Oslo, Strasburg, Rochester, Boston, etc. També recollírem la campanya de la "Croix Violette", de França, i la de la Direcció general de Sanitat, de Madrid.

Altra manifestació nostrada fou la d'acudir a la informació pública oberta per la Conselleria de Sanitat, a fi de contribuir a l'estudi de les lluites especialitzades i a tal fi la Junta de Govern presentà un documentat informe redactat pel nostre digne President Dr. Carol, que fou nomenat ponent d'aquest assumpte, en el qual, amb una argumentació irrefutable demanava la inclusió de la lluita contra la càries en les lluites especialitzades.

Ja posteriorment l'Associació d'Odontòlegs de Llengua Catalana complint el precepte reglamentari va pensar plasmar tots els seus ideals i les activitats passades en una Assemblea, de la qual després d'una discussió assenyada i amb la collaboració de tots els companys, en sortissin forces

vives que actuessin en la més candent realitat, demostrant que la classe Odontològica Catalana té un esperit que sent i vibra amb ànsies de renovellament i superació.

D'aquesta Assemblea, que circumstàncies alienes a la nostra voluntat han ajornat fins avui, en fou acordada la celebració el 19 de juny del corrent any. Començarem tot seguit els treballs preliminars; visitarem en corporació el Dr. Huguet, el qual ens prometé tot seguit la seva valuosa ajuda, així com realçar amb la seva presència l'acte que ara estem celebrant; això ens esperonà més si cap a treballar per l'èxit d'aquesta assemblea, perquè doni òpims fruits, i després poder-los presentar a la seva autoritzada opinió, perquè hi dongui el seu acolliment favorable.

Foren convidats a laborar amb nosaltres tots els companys de parla catalana, així com els benvolguts i estimats col·legues Odontòlegs de tot Espanya (per mitjà dels diferents Collegis oficials), com també les figures més rellevants de l'Odontologia hispana.

De la majoria hem rebut lletres de franca adhesió i encoratjament; altres ens deien que sentien vivament que les ocupacions no els permetessin traslladar-se a Tarragona. Cal recensionar les afalagadores contestacions rebudes de la Societat Odontològica Biscaïna i del Col·legi d'Odontòlegs de Bilbao.

Les diferents comarques catalanes hi estan totes representades.

Comprenc que vaig fent-me pesat. Diré quatre paraules més per no abusar de la vostra amabilitat.

La Junta de Govern ha fet durant el finit estiu varis viatges a Tarragona a l'objecte de tenir cura de l'organització d'aquesta Assemblea, essent en aquest aspecte digna de remarcar la lleial i entusiasta col·laboració dels companys tarragonins.

Seria un desagraït si no fes constar el suport incondicional que han prestat a la Secretaria de l'Assemblea totes les autoritats, tant locals com regionals, així com l'activitat infatigable del Dr. Carol, que ha sabut vèncer tots els esculls que podien obstaculitzar la nostra tasca.

I finalment, la companyonia dels Odontòlegs catalans, inscrivint-s'hi en gran nombre i amb tot entusiasme, ha fet possible, junt amb l'acolliment senyorial de la *culta i augusta Tarraco*, que ens trobéssim aquí reunits, disposats a aportar el nostre gra de sorra per l'enaltiment de la ciència Odontològica, pel benestar del nostre poble i per un gloriós demà de l'Odontologia Catalana.

HE DIT".

Seguidament, el Dr. Joan Carol, president de l'Assemblea, va pronunciar el següent parlament:

"Honorable senyor, digníssimes autoritats, senyores, senyors:

No per pura fórmula protocolària, sinó complint un deure imperiós del sentiment, i, encara que per això tingui de repetir conceptes que en el seu desig d'exterioritzar nostre reconeixement ha anticipat en la seva memòria el senyor Secretari general, m'és plaent començar les meves paraules fent públic testimoni del nostre més respectuós reconeixement al Govern de la Generalitat de Catalunya, aquí representat per l'Honorable Sr. Conseller de Sanitat, a instància del qual ha estat concedida a aquesta Assemblea l'honor de l'oficialitat, reconeixement que plau-nos també adreçar al senyor Conseller de Cultura que ha proporcionat suport moral i espiritual a aquesta reunió, i també al senyor Conseller d'Assistència Social, alentant d'aquesta manera els nostres esforços amb l'assistència del Govern de Catalunya a l'obra cultural i patriòtica de la nostra Associació.

Aquesta gratitud nostra l'hem de fer també extensiva a totes les Autoritats locals que, des del primer moment, han facilitat la tasca organitzadora d'aquesta Assemblea. D'una manera molt sentida al senyor Comissari de la Generalitat, per la bona acollida i les facilitats amb què ha atès els nostres disigs. També al Sr. Alcalde que, en representació d'aquest Excm. Ajuntament, i exterioritzant tota aquella acollidora senyoria que caracteritza aquesta formosa ciutat mediterrània, ha volgut tenir la gentilesa d'oferir als Assembleites una recepció al Salons consistorials.

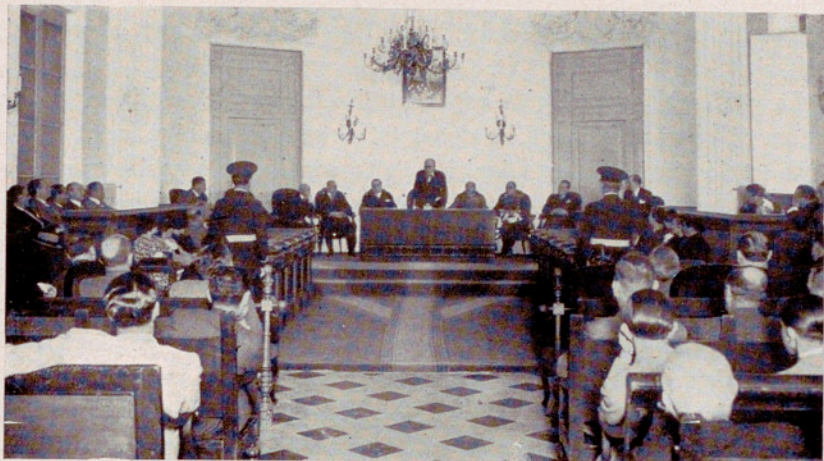
Així mateix m'és plaent de remerciar a l'Il·ltre. Sr. Director de l'Institut, que ha posat a la nostra disposició les dependències d'aquell centre docent, per celebrar-hi les nostres sessions i demostracions clíniques, i també al Sr. President de l'Ateneu, en quals salons tindrà lloc la nostra exposició divulgadora dels preceptes d'higiene i profilaxi bucodentària.

Gratitud sentim també a l'Il·ltre. Patrici, senyor Toda, per les facilitats que ens ha proporcionat en la nostra visita al Monestir de Poblet, excursió amb la qual clourà les seves tasques la II Assemblea d'Odontòlegs de Llengua Catalana.

Al Col·legi Oficial d'Odontòlegs de Catalunya, al veterà Cercle Odontològic i a l'Acadèmia Odontològica servem pregon reconeixement,

puix tot just iniciades nostres gestions, la seva col·laboració ha estat franca i cordial per a fer reeixir aquesta nova exteriorització de la puixança actual de la professió odontològica catalana.

Compleixo gustós la missió gratíssima a què em porten els deures del càrrec que en aquest moment ocupo de saludar tots els assembleïstes, els quals, ansiosos de renovar els nostres confraternals senti-

Solemne sessió inugural de la II Assemblea d'Odontòlegs
de Llengua Catalana.

ments, han deixat les seves llars per a sumar els seus esforços a l'obra cultural d'aquesta Assemblea.

D'una manera especialíssima haig de remarcar aquest agraïment als col·legues del Rosselló, els quals, agermanats amb nosaltres pels llaços indestructibles de l'idioma, han volgut fer acte de presència enviant una distingida representació per a prendre part en les nostres deliberacions.

Igualment als companys de Balears i de la resta d'Espanya, que amb llur presència a aquest acte, han comprès el veritable significat d'aquesta assemblea, allunyada de tot partidisme i minusculositat, i consagrada únicament i exclusiva a les tasques culturals i sanitàries de la nostra professió.

A tots els senyors representants d'Entitats científiques i culturals afins, i a la premsa, sempre sol·licita a difondre la importància d'aquestes manifestacions de l'enteniment, i a aquest selecte auditori que s'ha

dignat acudir a aquest Saló de la Conselleria, el reconeixement més efusiu de la II Assemblea d'Odontòlegs de Llengua Catalana.

Es costum que en l'acte inaugural, el President exposi succintament l'objecte i finalitat de les reunions que es van a celebrar. Seguint aquest imperatiu, sollicito la vostra generosa vènia, per a complir aquesta missió.

La primordial finalitat que persegueix l'Associació d'Odontòlegs de Llengua Catalana amb la celebració d'aquesta Assemblea, és el reconeixement de la missió social dels Odontòlegs organitzats com a professió sanitària.

La professió odontològica espanyola ha fet una efloració tan ràpida, que en el que va de segle ha donat tot el seu desenvolupament com a organització professional, adquirint l'alta consideració social que té al present, però en aquesta creixença un xic precipitada, hem descuidat d'acréixer nostra actuació en un aspecte no menys important de l'Odontologia, oblidant que tenim una important missió social a acomplir com a membres d'una professió sanitària, i que això ens obliga a concentrar nostres activitats a fi d'escampar arreu els preceptes de profilaxi bucodentària, dels quals nostre país està tan descuidat com menesterós.

La càries dentària és l'afecció que té un percentatge més elevat i la que flagella la humanitat amb l'abundor més colpidora, fins al punt d'ésser molt poques les persones que se n'escapen, i és un deure nostre el fer veure a les altes esferes el molt que en aquest sentit podem i devem fer per a la salut pública.

La missió social de l'Odontòleg no ha arribat a ésser encara coneguda en tota la seva amplitud, a malgrat de l'atenció que en aquests últims temps li han prestat internistes i cirurgians, en relacionar les afeccions bucodentàries amb malalties sistematitzades d'origen i procedència desconegudes.

La càries dentària és, en efecte, una de les afeccions de més gran repercussió en l'economia, i avui, gràcies a la precisió dels mètodes analítics que ens proporciona el laboratori, i a la resolució dels punts dubtosos que els actuals recursos explotatoris ens permeten de comprendre, sabem com, per exemple, un abcés radicular desconegut a voltes pel mateix pacient, però que la radiografia ens posa en evidència, pot ésser causa d'una artritis deformant, d'una nefritis intersticial d'una endocarditis, l'origen dentari dels quals havia estat fins ara ignorat.

El mateix ocorre amb la ingestió repetida dels exudats purulents ocasionats per la piorrea alveolar i altres estats de septicitat crònica de

la boca, sobre els quals la major part dels malalts desconeixen el perill que els amenaça.

Es tan gran la importància que es dona a les infeccions focals d'origen dentari, que en una de les organitzacions mèdiques més significades del món, en la clínica dels germans Mayo, a Rochester, no es fa cap diagnòstic sense haver explorat abans radiogràficament tot el sistema dentari de la manera més minuciosa i completa possible.

Es del tot necessari estendre i difondre en la consciència pública la missió de l'odontòleg com a higienista. ¿Quantes i quantes vegades som nosaltres els que davant d'un malalt afectat d'artroalveolitis per dèficit, d'aquesta plaga coneguda amb el nom de piorrea, li assenyallem, previ l'anàlisi corresponent, una diabetis que li era completament ignorada?

En aquesta lluita contra el càncer que la professió mèdica es disposa a Catalunya a combatre amb major insistència, per l'abrumador increment que cada dia pren aquesta malaltia, i en la que el Govern de Catalunya ha justament fixat la seva màxima atenció, li pertoca a l'odontòleg una missió importantíssima sobre la qual aquesta Assemblea deu prestar la seva consideració: la localització bucal d'aquesta malaltia és, com és sabut, una de les més freqüents, i això és degut a l'estat de cronicitat que poden afectar certes alteracions de la mucosa bucal com la leucoplàsia, per exemple, i als traumatismes que pot originar el no tenir cura de dents cariades i el refrec repetit de pròtesis defectuoses. Això fa que sigui l'Odontòleg el que primer pot diagnosticar en moments d'eficàcia, aquestes lesions precanceroses combatibles amb èxit en les primeres exterioritzacions.

No vull molestar la vostra amable atenció, puix fóra impropï de la solemnitat del moment, passant revista a les innumerables afeccions generalitzades, algunes de molta transcendència social, que d'una manera primitiva es manifesten per alteracions bucodentàries, les quals, oportunament precisades, permeten una terapèutica eficient.

Desitjo solament assenyalar la significació patològica que tenen les càries múltiples en quant al diagnòstic precoç d'una tuberculosi pulmonar, car elles són les que posen de manifest la desmineralització de l'organisme peculiar d'aquesta terrible afecció.

Una cosa semblant pot dir-se respecte dels començaments d'una infecció luètica contreta per contagi bucal. ¿Quantes vegades passa desapercebuda l'esclerosi inicial sota l'apariència d'una ràpida erosió gingival o vestibular, el veritable significat de la qual sols es posa en evidència davant l'aparició d'una exuberant floració secundària?

I així podríem anar analitzant les més diverses afeccions que, ja d'una manera primitiva, ja en llur complet desenrotllament, tenen llur origen o repercussió bucal com a resultat d'aquesta estructuració pròpia del fistó gingival; punt únic de l'organisme en què la barrera epitelial s'interromp, circumstància, aquesta, que fa que, qualsevol alteració, té la seva manifestació en la boca i que ha motivat aquella frase tan exacta, "que és la boca el baròmetre de la salut".

L'estat actual de l'odontòleg, és per tot això el d'un especialista en plena maturitat, al qual pertoca una missió social delicada.

Els odontòlegs de Catalunya no podem trencar, en aquest aspecte, el nostre passat gloriós. Recordem que la primera entitat professional d'Espanya, fou el Cercle Odontològic, que es creà l'any 1887, que el primer Congrés genuïnament odontològic i organitzat exclusivament per odontòlegs, tingué lloc a Barcelona l'any 1899, que els primers assaigs d'assistència odontològica en les escoles públiques tingueren lloc a Barcelona, quan l'Ajuntament creà el Cos d'Odontòlegs municipals, i no podem, per tant, quedar-nos enrera en aquesta obra d'educació social que en altres països ha arribat a una amplitud absoluta, digna de la seva altíssima missió.

En la lluita contra la càries, tres organitzacions bàsiques hi són indispensables; d'una part, l'educació de les multituds, donant-los a conèixer els preceptes fonamentals de la higiene bucodentària i totes les greus conseqüències de l'abandó de la boca. Es la campanya de *profilaxi bucodentària*.

D'altra part, un eficient servei d'*assistència odontològica* compresa en son aspecte totalitari, és a dir, no tan sols l'odontologia radical, sinó la conservativa, àdhuc la profilàctica, com l'ortodòncia i la restitutiva, com la pròtesi, i, finalment, l'ensenyament i assistència dental en la població escolar.

En la lluita contra la càries, tota terapèutica ha d'ésser prematura; la càries comença insidiosament sense dolor, i les càries penetrants representen sovint la pèrdua de les dents, i com als sis anys ja es troben a la boca les primeres molars que han de durar tota la vida, es comprèn la importància extraordinària que no solament en l'aspecte educatiu dels infants, sinó atenent a les necessitats immediates, es concedeix a l'*assistència odontològica* durant l'edat *escolar*.

Una de les ponències d'aquesta Assemblea té per missió l'aprovació d'un pla complet d'organització d'Assistència Odontològica a Catalunya. Els organitzadors d'aquesta reunió hem cregut un deure deixar sentat,

Grup d'assistents a la II Assemblea d'Odontòlegs de Llengua Catalana.

amb la nostra condició de tècnics, un projecte bàsic estudiat amb tota cura on el Govern de la Generalitat pugui trobar la base de les seves autoritzades determinacions, a fi que el poble de Catalunya no es trobi com en l'actualitat, en un grau inferior de cultura i assistència odontològica comparativament amb el de la gran part de països d'Europa i Amèrica.

Pels cartells mostrats en l'Exposició bucodentària que inaugurarem després d'aquest acte, veurem el molt que en aquest sentit ha fet l'Oficina anglesa per a la higiene bucodentària. L'Ajuntament de Viena, malgrat de pertànyer a una de les nacions més castigades per les conseqüències de la guerra, consigna en els seus pressupostos la xifra de mig milió de xelins per al sosteniment dels serveis odontològics escolars, que es realitzen amb caràcter obligatori en totes les escoles de la ciutat per mitjà de 12 clíniques dentals completament installades i distribuïdes en els diferents districtes. No vull pas insistir-hi posant-vos-en exemples, perquè fóra molestar vostra erudició. No puc, però, passar per alt, les magnífiques clíniques dentals fundades pel senyor George Eastman, a Rochester, a Londres i a Roma, la que acaba ara d'inaugurar-se a Bruselles, i les que estan construint-se a París i Estocolm, cada una de les quals s'ha fet amb una donació d'un milió de dòlars. Per desgràcia, en el nostre país, tant les iniciatives particulars com les que es desprenen de les corporacions públiques, no poden ajuntar-se a la llista de les organitzacions estrangeres; bona part n'és culpa nostra, puix que no hem curat de fer conèixer a les autoritats i al poble la nostra importantíssima missió com a professionals, als quals està encomanat un dels capítols més importants de la medicina preventiva. A omplir aquest buit aspira l'Associació d'Odontòlegs de Llengua Catalana, i no dubtem que, tant els professionals com les autoritats, han d'ajudar-nos a portar a bon terme aquesta filantròpica missió. Les nostres esperances no quedaran defraudades; estem segurs de trobar l'acolliment que necessitem per a dur a bon terme la nostra humanitària tasca.

El moment actual no pot ésser-nos més favorable. L'actual senyor Conseller de Sanitat, que coneix a fons quin és el veritable sentit de l'odontologia, i que sent els problemes sanitaris en tota l'amplitud, i d'una manera peculiar el nostre, evidenciant-ho amb la seva presència a aquest acte, és per nosaltres la millor garantia que els nostres justíssims anhels en bé de la salut pública seran prompte una realitat.

La creació, al departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya, de l'Assessoria d'Odontologia; la declaració d'oficialitat d'aquesta As-

semblea, i la promesa feta de què la lluita contra la càries figurarà com correspon al costat de les lluites mèdiques organitzades, són les proves evidents que en la Conselleria de Sanitat es té clara visió d'aquest problema.

La sessió de Clausura tindrà l'honor de votar unes conclusions on, com a resultat de les nostres deliberacions, sintetitzarem els nostres anhels en quant a aquest aspecte de l'Odontologia. Nosaltres esperem, Honorable senyor Conseller, que us dignareu prestar-hi tota la vostra atenció, i coneixedors del vostre entusiasme per les qüestions sanitàries, estem segurs que les nostres peticions prendran cos i realitat a través de la vostra intervenció.

No vull molestar més vostra atenció, pendants com estem de les paraules eloqüents de les autoritats que presideixen aquest acte, màxim tenint precisió de traslladar-nos al Saló de l'Ateneu a inaugurar l'exposició de profilaxi bucodentària. Sigui'm permès, però, fer una consideració final.

Som membres de la família mèdica i com a tals sentim la nostra professió amb totes les prerrogatives d'un sacerdoci, i els odontòlegs que aquí ens reunim en aquesta Assemblea que d'una manera tan brillant estem inaugurant, sentim aquests dos aspectes de la nostra condició, el de família en quant a collectivitat, de sacerdoci en quant a la nostra missió; per això tenim una inefable alegria en tornar a ajuntar-nos en aquesta Assemblea, de conviure unes hores de germanívola companyonia.

Sacerdots d'un ideal, aquesta reunió ens ennobleix en exterioritzar nostra finalitat.

No ens reunim aquí els Odontòlegs de Catalunya per a cercar millores professionals directament utilitàries; no aspirem a acréixer el nostre nivell de vida. La nostra intenció és totalment desinteressada. En precognitzar la nostra condició de sanitaris, en crear ambient per a plasmar amb tota la seva plenitud la lluita contra la càries, de la qual tan beneficiosos resultats esperem, no ens mou més que un sentiment de consciència avivat per l'ideal de millorar dintre la nostra esfera d'acció el grau de cultura i benestar del nostre país. Sabem que els pobles són més grans quant major és el grau d'idealitat que els encamina, i nosaltres, fidels als nostres sentiments, volem avivar aquesta flama, perquè, conscients del nostre deure, tenim fe absoluta en els nostres destins".

A continuació, l'Alcalde, Sr. Cereceda, va dirigir els Assambleistes una salutació en nom de la ciutat, i agrai, en nom de Tarragona, la

gentilesa d'haver escollit aquesta ciutat per a la celebració de l'Assemblea. Acabà dient que Tarragona se sentia molt honorada en allotjar a persones tan distingides.

El Comissari de la Generalitat va saludar, en nom de les comarques tarragonines, els assembleistes, bo i fent vots pel major èxit de la tasca de l'Assemblea.

Seguidament el Conseller de Sanitat, Dr. Huguet, prengué la paraula en els termes següents:

"Senyors: Siguin les meves primeres paraules d'immensa gratitud per l'acolliment que se'm dispensa en aquesta ciutat de Tarragona, històrica i famosa. Em cal i dec manifestar-vos com agraeixo la presència de les digníssimes autoritats que donen relleu a l'acte, i per a vosaltres, congressistes volguts, la meva felicitació més sincera i efusiva per l'organització meravellosa del II Congrés que celebrem amb el testimoniatge de l'absoluta esperança de l'èxit que indiscutiblement assolireu, gràcies al talent i activitats que sortosament posseïu tots vosaltres.

Han tingut lloc, en diverses contrades de tot el món, congressos de medicina, cirurgia i especialitats; Espanya, amb orgull pot dir-se, ha fet sentir la seva paraula amb representacions il·lustres dels nostres estaments mèdics, i és evident assenyalar els progressos assolits en el camp de la Medicina, per mitjà dels congressos celebrats, la finalitat dels quals no és altra que la de procurar a la vida humana tots aquells mitjans per tal de conservar-la i perfeccionar-la, i, cas d'una agressió, defensar-la.

Els odontòlegs també heu fet sentir la vostra paraula, i exterioritzant un sens fi de coneixements silenciosament elaborats en vostres laboratoris, en vostres consultes privades i en els hospitals on trebal·leu; així l'any 1932 vàreu manifestar-vos en aquell Congrés de Metges i Biòlegs de la Llengua Catalana, el qual, celebrat a Mallorca, va crear oficialment l'Associació d'Odontòlegs de Catalunya, i tant en el primer congrés que celebràreu com en l'actual, no preteneu altra cosa que provocar un estat de consciència pública sobre els transcendents problemes com el de la càries i septicèmia bucal, i davant d'aquesta finalitat tan noble, no és d'estranyar que la Generalitat de Catalunya, sempre comprensiva, en un acte de justícia, us decretés, a proposta d'aquest Conseller, l'oficialitat i subvenció per aquesta Assemblea que inaugurem avui.

I si amb això sembla que hàgim fet quelcom, poca cosa és si ho

comparem amb el que fan a l'estranger; i així veiem que a l'Anglaterra, l'Oficina del regne és un organisme oficial que publica cartells, pel·lícules científiques i recreatives, llibres d'higiene bucodental.

Al Nord d'Europa, les institucions són un model: només cal recordar Bergen, que amb 350.000 habitants hi despèn 113.000 corones cada any, i Oslo, capital de Noruega, que posseeix 17 clíniques dentals escolars; Zuric en té 4, i les fantàstiques quantitats que Eastman va invertir-hi i que passen dels set milions vuit-cents mil dòlars, per a la mateixa finalitat.

Nosaltres, com he dit, quelcom hem fet, però no n'hi ha prou, i sense descansar hem de procurar ésser models com a l'estranger, i cal aprofitar les vostres iniciatives i activitats, i ara, amb més motiu, en despertar del letarg en el qual estaven els organismes oficials, la Generalitat, a través del seu Govern, i d'una manera especial del seu President, ha escoltat els vostres precis i ha estimulat i protegit la finalitat que perseguiu: Que Catalunya es colloqui al nivell sanitari al qual té dret per la seva grandesa, per tal que Catalunya, colzejant-se amb les altres regions germanes que també es preocupen dels problemes sanitaris i fins, si voleu, perquè Catalunya sigui envejada per les altres regions, i en l'hora del triomf que, sens dubte, assolirem, el podem oferir a la nostra Espanya, ja que al cap i a la fi, és l'única que té autoritat i sol·vència per a representar davant el món el fruit de totes les autoritats i progressos dels espanyols.

Reto gràcies al senyor Alcalde de Tarragona, per l'hospitalitat dispensada a la vostra ciutat famosa, la qual representeu amb tanta dignitat. Gràcies també a la nobilíssima representació militar, l'autoritat màxima de l'ordre i la pau d'Espanya, ja que, sens ella, fóra impossible el desenvolupament de les forces vives nostres; i gràcies, finalment, a la reverendíssima representació eclesiàstica, que amb la seva assistència moral fa possible que les nostres doctrines materialistes puguin ésser sentides per l'espiritual grandiositat de la nostra terra.

En nom del Govern de la Generalitat de Catalunya, queda inaugurada la II Assemblea d'Odontòlegs de Llengua Catalana".

Exposició de Profilaxi bucodental

A continuació, l'Assemblea va traslladar-se a la sala d'exposicions de l'Ateneu de Tarragona per a inaugurar l'Exposició d'Higiene i Pro-

filaxi bucodental. L'Exposició estava dividida en varis agrupaments. En el corresponent a les institucions d'assistència odontològica, hi figurava un conjunt de fotografies i gravats de les principals d'aquestes organitzacions, entre elles: les clíniques Eastman, amb la fotografia del seu filantrop fundador, senyor George Eastman, detallant-se en fotografies la de Rochester, Roma, Londres, Bruselles, i els projectes a París i Estocolm.

Hi figurava una completa demostració gràfica dels serveis d'assis-

Una vista del Saló de l'Ateneu on s'intalhà l'exposició de Profilaxi bucodental.

tència de les Escoles de Viena; hom n'indicava en cartells adequats les xifres estadístiques i les despeses. Hi havia també diverses fotografies de la Clínica Josep Samuels, de Rode, estat de Providence, destinada exclusivament a l'assistència dels infants, i que, tant per la seva luxosa instal·lació com per l'acert del conjunt, pot ésser considerada com un model d'institucions d'aquesta classe. Igualment la Clínica de Boston, donatiu dels germans Forsyth. Així mateix hi figurava un altre grup de clíniques dentals de caràcter industrial, és a dir, d'aquelles clíniques que les grans empreses industrials americanes tenen per a l'assistència de llurs assalariats.

En altra agrupació hi era mostrat tot el material de propaganda de la "Dental Board of the United Kingdom", organització model de les institucions divulgadores de la higiene bucal. En cada un dels cartells xposat n'hi figurava la traducció en català. En el centre hom hi

exposava els cartells editats per la Direcció General de Sanitat d'Espanya; per la Sociedad Odontológica Española; i en lloc destacat el cartell editat en català per l'Associació d'Odontòlegs de Llengua Catalana, titulat: "Com la càries destrueix les dents", i el projecte d'auca dibuixat pel Sr. Meyfrén.

També hi figuraven altres cartells i material de propaganda d'institucions diverses.

L'exposició fou visitada per nombrós públic, especialment pels infants, que celebraven els punts destacats dels cartells que feien referència a historietes infantils.

Banquet ofert per la Comissaria de la Generalitat

A migdia tingué lloc un banquet amb el que la Comissaria de la Generalitat a Tarragona obsequià els senyors assembleistes, el qual fou presidit pel Conseller de Sanitat, Dr. Huguet, amb assistència de totes les autoritats locals.

El Comissari de la Generalitat, Sr. don Lluís Vila, féu ofrena de l'àpat als senyors assembleistes en breus i eloqüents paraules. El President, Dr. Carol, agrai en nom dels assistents la delicadesa amb què la Generalitat de Catalunya, per mediació del seu Comissari, volia significar als reunits tota la consideració que a aquesta Corporació mereixia aquesta manifestació de l'Odontologia catalana. Assenyalà l'oportunitat que havien tingut en escollir la ciutat de Tarragona, on en breus hores havien estat ja testimoni de tan delicades atencions. Remarcà la felicitat coincidència d'ocupar la Conselleria de Sanitat una persona com el doctor Huguet, tan comprensiva del veritable valor de l'Odontologia com a professió sanitària, circumstàncies que feien augurar a aquesta Assemblea, tot just iniciada, les més venturoses possibilitats.

A continuació, el Dr. Huguet començà el seu discurs manifestant la satisfacció que sentia per l'acollida que li havia tributat el poble de Tarragona i els odontòlegs allí reunits; dirigí una afectuosa salutació a les senyores que assistien a l'acte, i féu elogis del Comissari de la Generalitat per la brillant tasca que porta a terme des del seu departament.

Dirigint-se als Odontòlegs, els manifestà que ho feia per acomiadar-se'n, la qual cosa li era molt penosa, degut a les atencions que li

havien tingut, i tributà a la classe un elogi per la seva abnegada i feixuga professió.

Acabà dient que la Generalitat comptava amb un valor material i espiritual nou, i que aquest valor eren els odontòlegs, amb els quals pensava realitzar pràcticament aquesta sana i humana tasca contra la càries. "Me'n vaig —digué— servant de vosaltres un record inesborrable i plaent, que tindrè sempre present com a estímul a la tasca aspra que he de realitzar a favor de la Higiene i Sanitat de Catalunya".

A la tarda, els assembleistes, distribuïts en grups, feren una visita a les incomptables meravelles arqueològiques de l'antiga ciutat mediterrània, dirigida pel Cap de l'Oficina Municipal de Turisme.

Festa escolar al teatre de l'Ateneu

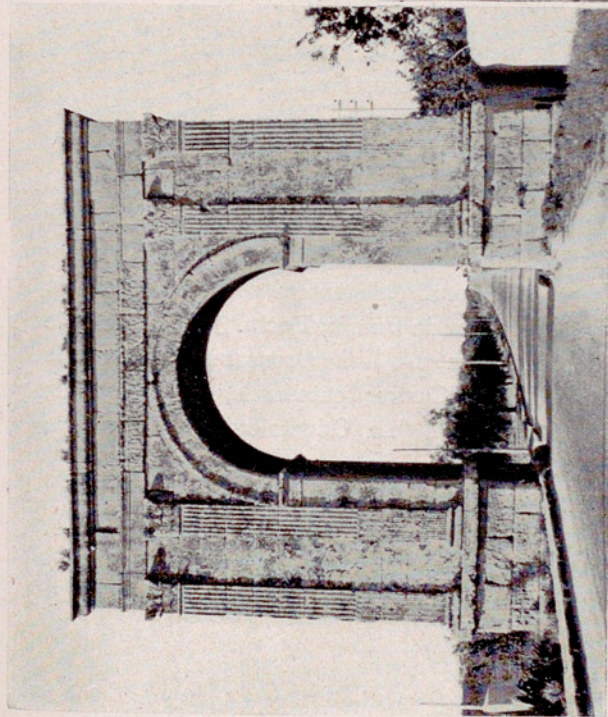
A les sis de la tarda, hom celebrà les anunciades conferències sobre higiene i profilaxi bucodentària, al Teatre de l'Ateneu. Hi assistiren la major part dels assembleistes, l'Inspector Cap de primera ensenyança, un crescut nombre de professors de les Escoles i una munió d'infants amb llurs famílies, que omplenaven la totalitat del pati de butaques, i part superior del teatre.

El Dr. Santamaria féu la presentació, en nom dels dentistes de Tarragona, dels conferenciants.

El Dr. Peraire pronuncià una notable conferència dirigida principalment als professors, fent-los remarcar en forma eloqüent la importància que té per a la salut, la cura de la boca. Seguidament foren projectades les pel·lícules "El Castell de vori" i "Els dimonis de la càries", films que foren celebrats pels infants, els quals, per llurs exterioritzacions, donaven mostres de seguir amb interès les trames de les respectives historietes.

A continuació, el Dr. Manzanera remarcà, amb frases apropiades per a ésser capides per les tendres intelligències dels infants, els conceptes fonamentals d'higiene i profilaxi bucodentària.

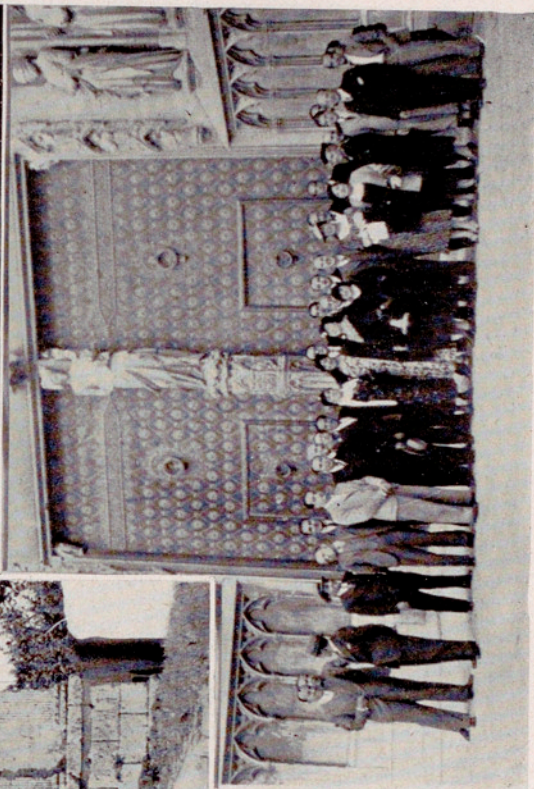
Finalment, el Dr. Carol pronuncià sentides paraules remerciant l'atenció del Sr. Inspector Cap de primera ensenyança i als professors, la gentilesa de portar llurs deixebles a l'acte altament educatiu que hom estava celebrant. Afegí que l'Associació d'Odontòlegs té el propòsit d'intensificar la seva campanya en profit de la sanitat i que a tal efecte

Camí de Tarragona. - L'Arc de Barà.

Capvespre tarragoní des de la Torre
de l'Arquebisbe.

Grup d'assembleistes durant la visita
arqueològica.

una de les coses que pensa portar a cap és l'edició d'un llibret que serà dedicat als professors i en els quals donaran consells que seran inculcats paulatinament als infants.

Tots els oradors foren fervorosament escoltats i aplaudits amb entusiasme.

Sessions científiques

Les tasques científiques tingueren lloc a l'Institut, en quin Saló d'actes es desenrotllaren les conferències. En una de les dependències annexes hom muntà la instal·lació que serví per a les demostracions clíniques, amb el material de les cases Solé Palou, Ibèrica Dental i Euphor S. A., que hi aportaren, respectivament, un silló i escupidera White, un aparell de raigs X Ritter i un equip per a diatèrmia i electro-cirurgia.

Sessió del matí

A les nou, es constitueix la mesa, sota la presidència del Dr. Carol, actuant de Secretari, el que ho és, Dr. Josep Pericot.

El secretari llegeix les adhesions rebudes, les quals són les següents:

Conseller de Cultura; Conseller d'Assistència Social; Director de Sanitat, D. Rafael Platero; President del Sindicat de Dentistes del Rosselló, Dr. Coderch, anunciant un lleuger retràs en l'arribada; doctor Forteza Rey, de Palma de Mallorca; President de la Sociedad Odontològica Vizcaína; Ajuntament de Girona, delegant la seva representació al Conseller de la mateixa, D. Joaquim de Viñals; Excm. Sr. President de la Diputació Provincial de Saragossa, D. Luis Orensanz; Director de "España Odontológica", D. Daniel Castro; catedràtic, Dr. Mayoral; Dr. Caballero, de Madrid; Director de "La Odontología", D. Enrique Márquez.

Adreçaren paraules de salutació i adhesió a l'Assemblea:

Dr. Alcaraz, pel Col·legi Oficial d'Odontòlegs; Dr. Aparicio, per l'Acadèmia Odontològica de Catalunya; Dr. Marín, pel Cercle Odontològic de Catalunya.

(Acabarà).

BIBLIOGRÀFIQUES

Recensió d'obres

JOSEF VACHUDA. DAS GROSSGUSSVERFAHREN IN DER ZAHNPROTHETIK. (*Els colats extensos a Prostodòncia*). 286 pàgines amb 172 figs. en el text i 9 làm. Relligat. Preu: RM. 18'40. Editorial Hermann Meusser. Berlín.

OBSERVACIONS PRELIMINARS

Objecte de la tècnica amb metall.—Hi ha un sens fi de motius que ens porten a la utilització parcial o total del metall com a material protèsic, i són:

a) *les qualitats mecàniques del metall*; les corbates i barres sublinguals hom les fa gairebé obligatòriament de metall.

b) *motius fisiològics*; el metall permet una millor conducció de la temperatura, i fa menys nosa a les funcions biològiques de la geniva que el cautxú i similars.

c) *causes higièniques*: és preferible l'or bo i l'or platinat, per tal com té menys porus, i no es descompon tan fàcilment com les matèries orgàniques, tals com el cautxú i similars.

d) *psicològicament*; actua més favorablement l'or, no solament pel seu aspecte, sinó per la possibilitat d'esterilització i absència de gust.

Colat o estampat?—Si hom estampa una placa completa senzilla, però reforçada, hi falten els detalls anatòmics. Fent una placa doble la reproducció hi és més exacta, però en soldar aquestes dues plaques poden produir-s'hi bombolles. Hom pot vèncer aquests detalls amb la tècnica del colat. Aquí l'autor es refereix també a l'ús de metalls com Wipla i Contracid, i creu que estan més indicats per a plaques parcials, per tal com, malgrat el bon aspecte de les plaques completes, llur adhesió no és perfecta.

L'objecte principal del colat d'aparells protèsics és l'elaboració en conjunt de totes les parts metàl·liques d'una peça protèsica (*one piece casting*). En aquest procediment sobresurt Polk E. Akers, de Xicago.

L'autor divideix el seu llibre en una part general teòrica i en la part pràctica.

Part general i teòrica.—Fa 25 anys que hom inventà la tècnica del colat, però els defectes de tot període inicial hi varen durar prop de 10 anys, i la principal en fou la diferència de tamany entre el model de cera i el colat. En la indústria, hom va fer els models de cera en tamany un xic més gran per tal de contrarestar-hi el coeficient de dilatació. En pròtesi dental, però, això no fou possible.

La base fonamental de la tècnica del colat en pròtesi, consisteix en revestir el model amb un material refractari. A més: vèncer amb una sobrepressió la resistència de la cohesió i depressió capilar del metall a colar; preparar-hi conductes per a evitar-hi la resistència de l'aire; la preparació tèrmica de la cavitat per tal de facilitar-hi l'entrada del metall, i reduir per mitjà de la sobrepressió el coeficient de contracció de l'or, que és del 2.5 per cent en forma lliure. Malgrat, però, les sobrepressions de 2 i mig, 3 i fins 4 atmosferes, sempre hi queda un coeficient de 1.25 per cent, que hom tracta de contrarestar aprofitant la dilatació deguda en adormir-se i en escalfar-se el revestiment. L'autor passa ara revista als diferents aparells per a colar; per pressió de vapor, pressió d'aire, per centrifugació, etc. Segons les peces i el metall a colar, hom pot escollir-hi l'aparell més adequat. En tractar de metalls interessants en pròtesi dental, hi fa constar que un aliatge del 14 per cent de platí i palladí, o bé, d'or amb platí, no serà mai tan sensible, com, per exemple, un aliatge d'or amb zinc. Per als primers, estan indicats els aparells per pressió d'aire, i per a l'altre cas (or i zinc) els aparells de centrifugació sistema Degussa. En el curs del desenrotllament de la tècnica de colar, hom assolí aprofitar els diferents graus d'expansió dels respectius revestiments, expansió de l'adormiment i expansió tèrmica segons la composició d'aquests revestiments. Un problema principal n'és també el trobar un metall elàstic que tingui la necessària resistència a la funció mastica-tòria. Hi cita els factors influents en l'expansió de l'enduriment, com són la temperatura de l'aigua, el batut de la mescla, temperatura del local on hom efectua aquesta feina, el tancament mecànic del revestiment, sistema de revestir en tres fases. La proporció de la mescla dels revestiments deu ésser del tipus de mescla C de l'Oficina de normes, de Washington, o sigui, prop del 30 per cent o del 40 per cent de guix, i la resta quars. Suporta temperatures fins a 800° C. Per a contrarestar la contracció del metall colat, les expansions tèrmiques i de l'adormiment

del revestiment, han de tenir una expansió en conjunt del 1.25 per cent. En referir-se a les qualitats del metall a colar, diu en resum el següent: fàcil de fondre, mínima oxidació, estructura cristallina homogènia i de gra fi, elasticitat, color adequat, resistència contra els àcids de la boca.

Part pràctica.—Aquí l'autor entra minuciosament en detalls; explica les diferents fases en la construcció d'un aparell colat, seguint dues línies de conducta: per a aparells complets i parcials. Així, en cas d'aparells parcial recomana buidar la impressió de les dents que han de portar corbates, amb amalgama de plata per a major resistència. Per al model, refusa el guix escaiola per antiquat i inadequat. Segons un quadre sinòptic, resulta molt recomanable el Moldano de la casa Bayer.

Material	Proporció mescla	Temps d'adormiment	Durada kg./m. ²	Expansió lineal
1 guix escaiola	aigua 2 material	34 minuts	2 en 1 dia	+ 0.27 %
2 guix marbre (Hinrichs)	1 : 3.3	1 1/2 hora	7.2 en 1 dia	— 0.09 %
3 Dentolith	1 : 1.3	2 1/2 hora	7.7 en 1 dia	— 0.1 %
4 Coscal	1 : 3.3	14 1/2 ms.	7.9 en 1 dia	+ 0.03 %
5 Moldano	1 : 3.3	17 1/2 ms.	8.1 en 1 dia	+ 0.03 %

L'autor recomana la preparació d'un duplicat del model de revestiment. Motiu?: primer, per a poder-hi aprofitar l'expansió de l'adormiment (serà el 0'9 per cent major que el primer model); segon, per a facilitar-hi el modelatge, i tercer, per a obtenir-hi major duresa del revestiment.

Hi dedica un capítol a la preparació dels conductes d'entrada del metall i sortida d'aire, i fa observar que emprant un aparell de pressió d'aire, el conducte d'entrada ha de tenir forma hemiesfèrica, mentre que usant un aparell de centrifugació, n'és la forma adequada la d'embut.

En elegir la forma de la mufla, cal que hom tingui en compte que entre la cavitat i la vora de la mufla és precis que hi hagi 13 mm. de massa refractària.

En parlar del colat pròpiament dit, n'indica els estris necessaris, segons Kerr: bomba d'aire comprimit, manòmetre a 2 i mitja atmosferes, vàlvula de reducció, vas d'oxigen, etc. A Amèrica hom hi usa molt l'hidrogen. Segons S. S. Jaffe, una bona combinació n'és: 4 lliures de pressió d'aire i 4 lliures de pressió d'hidrogen per a l'or. El polit hi és de molta importància per tal d'evitar irritacions, i per ésser més higiènic. Després de passar-hi el raspall suau, aigua i sabó, hom

fa bullir la peça en una solució àcida suau. Un cop polit, hom n'efectua l'enduriment en bany d'aigua salada en un recipient de níquel, estufa, segons Ney —Sal per a recocció 220 de Degussa.

Al final de l'obra dedica un petit capítol al colat de l'estany per mitjà d'una sobrepressió.

Una bibliografia de 42 treballs acompanya aquesta obra tan interessant.

DR. JOSEP ECKART.

D. FERNANDO MUÑIZ TOCA. VULGARIZACIONES HIGIENICO-BUCO-DENTALES, Cap de Servei d'Odontologia de la Residència Provincial d'Infants, d'Oviedo. Pròleg del Dr. Florestan Aguilar.

Hem rebut un interessant treball que, com n'indica ja el títol, destina el seu autor, el Dr. Muñiz, a vulgaritzar entre el gran públic totes aquelles ensenyances que fan referència a la dentició temporal i permanent, profilaxi dental i nocions biològiques i anatòmiques que facilitin llur comprensió.

L'obra, petita, pel seu tamany —té sols 78 pàgines—, és gran pel seu contingut que, sens dubte, haurà deixat satisfet el Dr. Muñiz si, com creiem, no n'ha estat altra la intenció que posar a l'abast del vulgus tots aquells coneixements que poden ilustrar-lo sobre la importància que té la cura del seu dentat.

El fascicle que ens ocupa compta amb bon nombre de dibuixos intercalats en el text, i va avalorat per un pròleg del Dr. Florestan Aguilar, en el qual molt justíssimament fa l'elogi de la tasca empresa per l'autor.

L'obra ve a enriquir la bibliografia espanyola sobre profilaxi bucodental, en la qual ocuparà un lloc distingit.

DR. LLUÍS MANZANERA.

Llibres rebuts

H. BERKELBACH VAN DER SPRENKEL. ZUR NEUROLOGIE DES ZAHNES. (*Sobre la neurologia de les dents*). 86 pàgines. 15 gravats. Publicat per *Zeitschrift für Mikroskopisch-anatomische forschung*. Revista d'investigació histològica.

NOTÍCIES

NOUS DOCTORS

Els nostres companys metges i odontòlegs, Amadeu Martorell i Vidalles, d'El Vendrell, i Francesc Barri i Casanoves, de Sabadell, han acabat els estudis del doctorat en Medicina i Cirurgia a la Universitat Central. La nostra enhorabona.

DR. CESARE CAVINA HA MORT

Després de penosa malaltia, ha traspassat, a Bolonya, el Dr. Cesare Cavina.

En aquests moments de dolor ens és difícil trobar paraules per a retre el degut homenatge als incomputables mereixements que feren sobre-sortir aquest gran mestre en les seves tasques quirúrgiques.

Amb la mort del Dr. Cavina, l'Odontologia italiana ha perdut el seu fill predilecte i l'estomatologia mundial un dels seus més destacats capdavaners.

ARXIUS D'ODONTOLOGIA s'associa al dolor produït per aquesta pèrdua, i fa patent el seu condol a la família d'aquest eminent cirurgià i promet als seus lectors una detallada nota biogràfica del finat.

VII CONGRÉS DENTAL ALEMANY

Berlín, 3-6 d'octubre, 1935

Quan aquestes ratlles es publiquin, haurà tingut lloc, a Berlín, els VII Congrés dental alemany.

El tema principal de la reunió fou *la Pròtesi i Ciència dels materials emprats en Pròtesi*.

Provisionalment, n'era el programa:

Les bases anatòmiques i fisiològiques de la Pròtesi dental i llur evaluació pràctica.

Les bases anatòmiques i fisiològiques dels aparells complets.

Naturalesa i objecte de la ciència de les substàncies dentals.

Les demostracions pràctiques compregueren els següents temes:

Pròtesi de corones.

Els ponts i ús de la porcellana.

Nous mètodes de ceràmica.
La fixació de les dents fluixes.
Nous procediments de colat i ús dels aliatges.
Progrés de la tècnica dental general.

CONSELLERIA DE SANITAT

El "Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya" va publicar, amb data 21 d'agost del 1395, un Decret creant la Comissió Superior de Sanitat a Catalunya.

Aquesta Comissió és, en realitat, una Junta consultiva, sota la presidència del senyor Conseller de Sanitat; hi actua de Vice-president el Director dels Serveis de Sanitat de Catalunya, i de Secretari, el Cap del Centre Sanitari Intercomarcal de Barcelona. Com a Vocals, hi figuren els representants o Presidents de tots aquells organismes oficials, sanitaris de Catalunya, la llista dels quals no donem perquè n'és molta l'extensió. No obstant, remarcuem, per la importància que això té per a la nostra classe i per a satisfacció dels nostres lectors, que en l'esmentada Comissió figura com a Vocal el President del Col·legi d'Odontòlegs.

LES AUTORITATS DELS ESTATS UNITS CONFIRMEU UNA LLEI CONTRA ELS ANUNCIS DELS DENTISTES

Llegim en el "Boletín de la Asociación Odontológica", de Xile, que el Tribunal de Cassació dels Estats Units ha confirmat, amb data primer d'abril del present any, la llei de 1933 que autoritza a suprimir el títol de Dentista a aquells professionals que facin propaganda mitjançant anuncis lluminosos, ràdio, etc., oferint consultes o treballs gratis o garantint operacions indolents, etc.

El Tribunal raona la seva decisió per creure que així defensa els vitals interessos de la higiene pública, al mateix temps que evita la generalització de procediments que portarien, a la curta o a la llarga, a una desmoralització de la professió dental, donant lloc a una rivalitat de la qual en sortirien beneficiats els poc escrupolosos, en perjudici d'aquells professionals que posen la seva dignitat per damunt dels interessos materials.

ATORGAMENT DEL PREMI MILLER, PER A 1936

El Consell executiu de la F. D. I., a proposta del Jurat, compost dels senyors Doctors W. G. H. Logan, de Xicago; E. Stuck, de Berlín; W. H. Gilmour, de Liverpool; comendador A. Goya, de Torino, i el Dr. R. Jaccard, de Ginebra, ha acordat concedir el premi Miller per l'any 1936 als següents senyors (per ordre alfabètic):

Professor A. Cieszynsky, de la Universitat de Leopoli.

Professor B. Gottlier, de la Universitat de Viena.

Professor M. Rey, de l'Escola Dental de París.

El premi serà fet efectiu l'any pròxim en la Sessió inaugural del IX Congrés Dental Internacional, que tindrà lloc a Viena, del 9 al 15 d'agost.

JORNADES DENTALS DE PARÍS

El Comitè organitzador de les "XIIèmes JOURNEES DENTAIRES DE PARIS", fa avinent a tots els professionals que aquesta important reunió internacional se celebrarà del 21 al 24 de novembre de 1935, en els locals de l'Escola Odontotècnica de París, Rue Garancière, 5, París.

Per les dades que ens en comunica el citat Comitè, hom té la confiança que seran molts els odontòlegs que prendran part en aquesta manifestació professional.

Les Companyies de Ferrocarrils francesos, concedeixen un 40 per cent de descompte (net de tot impost) a tots els odontòlegs i llurs famílies que desitgin assistir a les "XIIèmes JOURNEES DENTAIRES DE PARIS".

Els col·legues als quals n'interessin informacions més concretes, són pregats d'adreçar-se a:

Mr. René Sudaka,

Secretari General de les "XIIèmes Journées Dentaires de Paris".
143, Avinguda d'Emili Zola. París (15°).

ESTATUTS DEL IX CONGRÉS INTERNACIONAL ODONTOLOGIC DE VIENA

(Conclusió)

VI. LA TASCA DEL CONGRÉS

Ponències

Art. 12. El Comitè organitzador designarà els temes i els conferenciant per a les diferents especialitats, d'acord amb la proposició de les comissions científiques de la F.D.I.

A invitació del Comitè, cada conferenciant compondrà una ponència sobre el tema escollit i la trametrà, abans del 31 de gener de 1936, al Comitè organitzador (Viena IX, Währingerstrasse 25a). Les ponències tractaran els resultats de la investigació dins els darrers cinc anys.

Per cada tema hi haurà, d'ésser possible, diversos ponents, i seran designades pel Comitè algunes personalitats oficials per a la discussió de cada tema, sense que això impedeixi altres membres de prendre-hi part.

Les ponències i llurs traduccions seran enviades, abans de començar el Congrés, a tots els membres actius inscrits fins l'1 d'abril de 1936. De consegüent, és del tot necessari de respectar el termini fixat per a la tramesa dels textos.

Els temes que arribessin després de la data indicada, no serien admesos. Els textos de les conferències s'acceptaran només escrits a màquina, i no han de passar de 30 pàgines. Les obres escrites a mà seran retornades al remitent.

Al matí del dia corresponent, seran llegides de primer les comunicacions abreujades (per a cada comunicació hom concedeix vint minuts). Per a la projecció de diapositius i per a la traducció del resum en altres llengües del Congrés, es fixa, igualment, un temps màxim de vint minuts.

Després faran ús de la paraula els congressistes oficials (quinze minuts cada un).

Al final seran destinats vint minuts per a la discussió lliure dels temes tractats.

Després de la discussió oficial es destinaran, com a màxim, cinc minuts per a cada discussió en la qual hagin d'intervenir congressistes no designats especialment per a la discussió.

Per a la rectificació, cada ponent podrà disposar de deu minuts.

Es de desitjar que els dits congressistes reservin llurs intervencions per a aquest moment.

Les diapositives tenen de portar, d'ésser possible, un text explicatiu en tres idiomes.

Demostracions i comunicacions

Art. 13. Cada membre del Congrés que desitgi presentar una comunicació o demostració, posarà a coneixement del Comitè organitzador, abans del 1.^r de juny de 1936, i per via del seu Comitè nacional, el títol del seu treball i un resum referent a les diapositives, si n'utilitzava (quantitat limitada), indicant ensems quina classe d'aparell hi caldrà per a fer-ne la reproducció.

Aquest resum no haurà d'excedir de dues pàgines, escrites a màquina.

Les tardes estaran destinades a les demostracions i conferències de les especialitats del dia corresponent.

Es possible, i, per consegüent, serà preferible, exposar la majoria dels temes, àdhuc els de caràcter teòric, en forma de demostracions en grups ("Table Clinics").

Cada demostració tindrà lloc en una taula independent; així és que hom podrà disposar-hi de tota la tarda.

Es procurarà que en totes les demostracions hi hagi, a disposició dels congressistes, intèrprets que ajudin a una comprensió més fàcil.

En el cas que un membre s'estimi més tractar el seu tema en una conferència, haurà de comunicar-ho prèviament al Comitè organitzador. En tal cas hom posarà a la seva disposició una sala independent. La conferència podrà durar només quinze minuts.

Discussions

Art. 14. Les objeccions fetes en les discussions, que hagin d'ésser publicades dins els informes del Congrés, cal que siguin lliurades a la Secretaria abans d'acabar el Congrés.

Art. 15. a) Unicament els membres actius i honoraris podran presentar-hi ponències, fer comunicacions i demostracions i prendre part a les discussions.

b) Els autors de les conferències i demostracions podran ésser tinguts en compte al programa oficial només si han satisfet oportunament llurs quotes com a membres actius; és a dir, tot el més tard, en comunicar el títol del treball que desitgin presentar al Congrés.

Publicacions

Art. 16. La publicació de les conferències del Congrés s'efectua sota la direcció del Comitè organitzador.

L'edició de les conferències del Congrés hom la farà en dos toms: el primer contindrà les ponències i serà publicat abans de l'obertura del Congrés. El segon enclourà les discussions de les ponències, els resums de les demostracions i de les comunicacions i llurs discussions. Apareixerà després del Congrés i serà enviat als membres actius per conducte dels Comitès nacionals. Hom no hi admetrà sinó els resums de demostracions i comunicacions. Cada resum anirà acompanyat, d'ésser possible, d'un índex complet dels treballs publicats a les revistes professionals durant els darrers cinc anys referents al tema tractat. D'aquesta manera hom intenta fer del tom segon una obra de consulta que informará de tots els treballs d'importància recents publicats a la premsa professional en l'espai de temps esmentat. Només en casos excepcionals seran admesos gravats per als resums; però, en tot cas, llur nombre serà molt reduït.

El dret de prioritat de la impressió de tots els treballs presentats al Congrés, correspon al Comitè organitzador. Sols després de la publicació de les discussions poden ésser publicades a les revistes professionals les obres presentades al Congrés, amb la indicació expressa: "Presentada al IX Congrés Internacional Odontològic de Viena 1936, publicada a les seves actes de conferències".

Aquelles obres que no puguin ésser publicades íntegrament dins les conferències del Congrés, poden publicar-se per l'autor a les revistes que prefereixi. El Comitè de publicació comunicarà als autors que es trobin en aquest cas, la seva decisió abans del 31 de desembre de 1936.

Proposicions i resolucions

Art. 17. Cada resolució presa d'acord amb el President de la Secció i referent a una qüestió pràctica o administrativa, serà transmesa al Secretari general administratiu per a presentar-la al Comitè del Congrés Internacional, així com als membres del Comitè executiu de la Unió Internacional Odontològica (F. D. I.), segons com estava compost abans de l'obertura del IX Congrés Internacional Odontològic.

Les proposicions rebudes seran presentades al Congrés per a l'acceptació en la sessió general de clausura.

VII. ADMINISTRACIÓ

Art. 18. Tots els imports en metàl·lic ingressats a la Caixa del Comitè organitzador, seran dipositats en un o varis bancs autoritzats pel mateix Comitè.

Aquest fons serà controlat per una Comissió tesorera nomenada pel Comitè organitzador.

Els pagaments aprovats per la Comissió tesorera, els efectuarà el Caixer mitjançant el fons dels comptes corrents amb els bancs autoritzats.

Només la Comissió tesorera del Congrés Internacional Odontològic és responsable de totes les liquidacions, contractes, encàrrecs i despeses efectuats amb motiu del Congrés.

En cas d'impediment del Caixer, el suplent n'assumirà totes les atribucions.

VIII. DISPOSICIONS INTERNES

1. Per a cada sala de conferències hi haurà previst un servei que tindrà a càrrec seu la direcció i el desenvolupament de les conferències.

Cada un d'aquests serveis és format per un President i un Secretari, cada un amb dos suplents.

Hi haurà intèrprets de tots els idiomes oficials del Congrés a disposició d'aquests serveis.

Els serveis de cada sala estan obligats a fixar, abans de l'obertura del Congrés i a l'entrada de la sala, el programa de les conferències que hom hi celebrarà.

2. Les conferències a cada sala seran dirigides pel President del servei o pel seu substitut.

3. Durant les sessions, el President del servei té a càrrec seu la responsabilitat de llur desenrotllament.

Totes les qüestions de reglament que s'originin, caldrà presentar-les al President, la resolució del qual serà la definitiva.

4. Els membres que desitgin prendre part en una discussió, hauran de posar-ho a coneixement d'un dels Secretaris, donant el seu nom abans de la discussió lliure.

El Secretari anotarà aquests noms en l'ordre en què en tingui coneixement. Hom no podrà prendre en consideració les demandes ulteriors.

5. La durada del discurs per als encarregats de ponències i els conferenciants, és determinada a l'article 12 dels Estatuts.

6. El President del servei de cada sala pot prolongar el temps concedit al conferenciant, d'acord amb els Estatuts, després d'haver recollit l'opinió de l'auditori.

Així mateix el servei de sala pot restringir aquest temps en cas que ho disposin així exigències del programa.

Adreceu la correspondència a la SECRETARIA DEL CONGRES:
WAHRINGERSTRASSE 257, VIENA IX.